

[Ministeren for kulturelle anliggender]

kan opnå selvstændig repræsentation i et udvalg.

Lad mig så tilføje, at Dansk Børneteater-sammenslutning i dag kun omfatter Inga Juhls Børneteater og Ishøj Teater, idet Jan Zangenbergs teater har meldt sig ud og søgt om optagelse i Børneteatersammenslutningen. Ungdommens Teater har ligeledes søgt optagelse i denne sammenslutning, og man kan sige, at Dansk Børneteatersammenslutning efterhånden er i færd med at ophæve sig selv. Det er vanskeligt for mig at se, at en udvidelse af samarbejdsudvalget med en repræsentant for Dansk Børneteatersammenslutning skulle give udvalget større bredde.

Jeg kan heller ikke anbefale den tilføjelse til § 2 i lovforslaget, som det konservative folkeparti har foreslået. Herefter skulle § 16 i teaterloven allerede revideres senest i folketingsåret 1980-81. Når jeg overhovedet har indladt mig på at fremsætte et separat lovforslag om ændring af § 16 i teaterloven, skyldes det alene den nødsituation, som børneteaterne og de opsøgende teatre i de seneste år har befundet sig i, og som har gjort hurtig handling nødvendig. Næste gang teaterloven skal ændres, bør det foregå på grundlag af en generel gennemgang af hele teaterloven, og denne generelle lovrevision kan måske finde sted i 1980-81.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale, at man stemmer for lovforslaget med det ændringsforslag til § 32 i loven, der er tiltrådt af et flertal.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 62 stemte for, 92 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 21 stemte for, 128 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges med 111 stemmer mod 41.

§ 1, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4

forkastedes, idet 46 stemte for, 96 imod; 7 stemte hverken for eller imod.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af:

Forslag til lov om indførelse af elektrisk drift på fjerntrafikstrækningerne ved DSB.

(Lovforslag nr. L 126. Fremsat 23/1 79. Første behandling 7/2 79. Betænkning 24/4 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Anden behandling af:

Forslag til lov om visse hovedlandeveisstrækninger.

(Lovforslag nr. L 153. Fremsat 1/2 79. Første behandling 6/3 79. Betænkning 8/5 79).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Pilgaard Andersen (FP):

Jeg vil kommentere ændringsforslagene nr. 2, 3, 4 og 5, der vedrører en ændring af diagonalvejføringen gennem Jylland. Jeg mener nok, at lovforslaget i sin helhed er væsentlig anderledes end det ændringsforslag, som jeg har stillet til lovforslaget.

Når ministeren i de spørgsmål, der har været stillet vedrørende lovforslaget, har henvist til det af ministeren stillede forslag om Vestervejen, har ministeren glemt, at ved et ændringsforslag kører man hele diagonalvejføringen igennem, som det blev lovet i 1965 at denne diagonalvej skulle gå: fra Esbjerg til Århus.

I den økonomiske situation, som landet befinder sig i, mener jeg ikke, at vi har råd til at gennemføre den oprindelige diagonalvej. Ud fra den betragtning har jeg stillet et ændringsforslag, der går ud på væsentligt at udnytte eksisterende vejanlæg.

Det vejanlæg kan man gennemføre for 180 mill. kr. kontra ministerens forslag til 190 mill. kr. Ministeren har ikke taget de sidste 23 km vej med, der skal gennemføres i 1985, så jeg mener, det er en helt urimelig sammenligning, der er sket også i kommentarerne til de stillede spørgsmål.

Man skal være opmærksom på, at de sidste 23 km vej, der skal etableres, går gennem noget af Danmarks bedste jord, og derfor kan man heller ikke sammenligne mit ændringsforslag og ministerens ændringsforslag. Det er langt mindre jord, der skal tages i anvendelse, når vejen er gennemført.

Det har under udvalgsbehandlingen voldt nogle vanskeligheder at få udtalelser fra de implicerede kommuner, men da det blev sendt tilbage til ministeren, fik kommunerne lov til at udtale sig.

I det sidste møde, vi havde i trafikudvalget, ville jeg gerne have at vide, hvad det var for en skrivelse, kommunerne har svaret på, da der har været rejst en lang række spørgsmål fra nogle af kommunerne, der kritiserede også dette oplæg. Skrivelsen er nu kommet til udvalget, og det er altså først nu, vi er blevet bekendt med den. Der står intet i denne skrivelse om jordforbruget, når Vestervejen er færdig. Det kan jeg godt forstå ikke er oplyst i skrivelsen. Der er heller ikke gjort opmærksom på i denne skrivelse, at ved at bruge de 180 mill. kr. kunne man gennemføre diagonalvejen, godt nok i en ændret form ad eksisterende veje, og man har heller ikke gjort opmærksom på, at der ligger en lang række andre problemer, også økonomiske, i forbindelse med det vejanlæg, der skal laves i 1985.

De kommentarer, der er kommet fra en lang række kommuner, bærer tydeligt præg af de ting. Jeg tænker her på, at fra Give kommune er der også kommet en kommentar, som afsluttende konkluderer, at vejføringen ifølge dette ændringsforslag bliver væsentligt dyrere. Det er jo ikke rigtigt. Hvis skrivelsen havde indeholdt en konkret oplysning til kommunerne, havde vi været fri for disse misforståelser, og jeg vil rejse en meget stærk kritik over for ministeren af, at oplysningerne ikke har været korrekte.

Ligeledes står der i skrivelsen fra Gedved kommune, at de ikke har fået tilstrækkelig oplysning om jordforbruget til disse vejanlæg. I afsnit 2 i skrivelsen fra Gedved kommune gør man også opmærksom på, at skrivelsen, der er blevet sendt ud, har været misvisende og under al kritik.

Den sidste skrivelse, der er kommet, efter at betænkningen er afgivet, er fra Esbjerg kommune, der har været stærkt utilfreds med, at de ikke har været draget med ind i hele drøftelsen. Jeg synes, at denne skrivelse i hvert fald må vække til eftertanke, når vi skal til at stemme om ændringsforslagene. Det fremgår tydeligt, at ministeren ikke har ønsket at gennemføre nogen af ændringsforslagene og heller ikke har ønsket at få nogle helt relevante kommentarer frem. Jeg synes,

[Pilgaard Andersen]

det er under al kritik, at vi nu skal til at tage stilling til en række ændringsforslag, uden at kommunerne har fået ordentlige muligheder for at undersøge disse ting.

Til slut vil jeg gerne opfordre folketinget til at stemme for ændringsforslag nr. 2, 3, 4 og 5.

Svend Erik Hovmand (V):

I relation til det sidste indlæg synes jeg, det er interessant at konstatere, sådan må jeg opfatte det, at fremskridtspartiet er delt i dette spørgsmål. En del af fremskridtspartiet mener ikke, at vi overhovedet skal bygge veje længere i dette land på grund af den økonomiske situation, vi befinder os i, og en anden del, som vi netop hørte talsmanden for, mener altså, at vi skal ændre det nærværende lovforslag.

Jeg vil gerne sige om det sidste, at det er klart, at det er rimeligt, at man overvejer det hensigtsmæssige i den linjeføring, som foreslås. For venstres vedkommende har vi foretaget en sådan overvejelse. Vi har også nøje vurderet det af CD og det af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, men har fundet, at de ikke i tilstrækkeligt omfang opfylder de ønsker og behov, som vi måtte have. Jeg tænker her først og fremmest på en bedre forbindelse mellem Herning og Vejle. Det er jo et af de store handicap ved det af hr. Pilgaard Andersen stillede ændringsforslag, og jeg tænker også på de udgifter og omkostninger i det hele taget i bredere forstand, som er forbundet med CDs ændringsforslag.

Vi mener, at det lovforslag, som her lægges på bordet fra ministerens side, er fornuftigt ud fra en lang række betragtninger: økonomiske, miljømæssige, spørgsmålet om forbruget af landbrugsjord og spørgsmålet om en fornuftig trafikafvikling. På den baggrund kan vi som under førstebehandlingen give tilslutning til det af ministeren fremsatte lovforslag og må afvise de stillede ændringsforslag.

Langsted (CD):

I det foreliggende lovforslags § 1 gives ministeren bemyndigelse til at udføre den såkaldte jyske diagonalvejsforlængelse, dvs. der er ikke tale om nogen reel forlængelse, men om en nytteløs forlængelse, som næppe vil blive anvendt af ret mange fornuftige tra-

fikanter på strækningen mellem Århus og Esbjerg, som den skulle betjene, og for resten, for at gå ind på, hvad hr. Svend Erik Hovmand lige sagde, næppe heller dem, der er mellem Herning og Vejle.

Det vil naturligvis være uforståeligt, at ministeriet og vejdirektoratet har kunnet fostre denne forrykte vejforlægning, hvis det ikke netop var, fordi det røbes, at miljøministeriet, der efterhånden fungerer som en slags overministerium, havde haft en finger med i spillet for at tilgodese naturinteresser i stedet for at lukke naturskønne områder op i en større udstrækning.

Vi har i udvalget fået en henvendelse fra handelsstandsforeningerne i Esbjerg og Århus, som efter at have konstateret en principiel tilfredshed med planerne om udførelse og forlængelse af vejen dog siger – jeg citerer:

»Når vi derimod bemærker, at der er kræfter i gang for at ændre den oprindelig vedtagne linjeføring over Skanderborg, må vi tillade os at protestere kraftigt, idet en linjeføring ind til Horsens fra Give vil betyde en unødvendig forlængelse af denne diagonalvej, som primært må have til formål at lette forbindelsen mellem Esbjerg og Århusområderne.

Vi erfarer, at der er afleveret protester fra såvel kommuner som amtskommuner i Århus-Skanderborg, og vi ønsker gerne med denne skrivelse at tilkendegive, at erhvervslivet i Århus og Esbjerg også må protestere mod denne ændring af en tidligere vedtaget lov – en ændring, som, hvis den føres ud i livet, vil betyde ekstra køretid og dermed øgede udgifter for alle grupper af denne længe ventede diagonalvejsforbindelse.«

Hertil har ministeren jo haft nogle bemærkninger. Jeg skal citere ministeren, som siger, at projekteringslovens diagonalvejslinje alene betjener trafikken mellem Esbjergområdet og Århusområdet, medens lovforslagets ændrede linjeføring betyder, at man samtidig forbedrer forbindelsen Herning-Vejle-Lillebæltsbroen. Det er jo heller ikke rigtigt. Endelig siger ministeren, at projekteringsloven forudsætter et særligt vejanlæg til at betjene denne trafik, og ministeren kommer ind på, at det er så meget dyrere på grund af det. Jeg skal dertil bemærke, at denne særlige vejforlægning ned mod Koldingområdet er halvvejs eller mere end halvvejs færdig alle-

[Langsted]

rede, så ministerens økonomiske beregninger er ikke helt rigtige.

Endelig har vi jo, som hr. Pilgaard Andersen lige var inde på, i sidste øjeblik fået en henvendelse fra Esbjerg kommune, hvori der står – jeg citerer:

»Økonomiudvalget finder det derfor beklageligt, at Esbjerg kommune ikke er blevet inddraget i de nu pågående drøftelser om linjeføringen, og skal derfor ved nærværende præcisere byens hidtidige og principielle holdning, hvorefter diagonalvejen, der i dag ender ved Give, direkte videreføres til Århus.«

Jeg finder, at dette er et meget betydningsfuldt indlæg i denne sag, og skal anmode om ekstra udvalgsarbejde mellem anden og tredje behandling, for at dette kan indgå i arkivsagerne.

Vi har, som hr. Pilgaard Andersen var inde på, bedt ministeren om at indhente kommentarer fra de berørte kommuner og amter, men først efter 8 ugers ventetid får vi den besked, at det ikke har ministerens interesse, da de alternative linjeføringer bliver dyrere end ministervejen, som jo ikke ret mange kommer til at benytte. Hårdt presset får vi så at vide, at Skanderborg byråd støtter den oprindelige linjeføring, at Brædstrup byråd støtter den oprindelige linjeføring, at Give kommune udtaler, at den oprindelige linjeføring var i overensstemmelse med Gives ønsker, at Århus amtsråd ud fra en samfundsmæssig betragtning må anbefale den oprindelige, direkte linjeføring, at Vejle kommune udtaler, at den nu foreslåede vestvej kun vil have overvejende lokal og regional betydning osv., og at Esbjerg kommune udtaler sig som lige citeret.

Baseret på disse oplysninger har jeg på CDs vegne stillet et ændringsforslag til lovforslagets § 1, gående ud på, at den oprindelige, direkte forbindelse udføres. Desværre har vi ikke fået megen støtte fra andre partier, som åbenbart har ræsonneret, at det var bedre at få en billig, nytteløs vej end slet ingen vej. Jeg skal dertil sige, at såfremt vort ændringsforslag nedstemmes, vil vi stemme for det af hr. Pilgaard Andersen stillede ændringsforslag.

Alfred Hansen (DR):

Da det for længst er matematisk bevist, at den nærmeste vej mellem to punkter er en lige linje, kan man jo kun være enig i de bemærkninger, som hr. Langsted anfører vedrørende ændringsforslag nr. 1, så hvis det var det eneste, der var udslagsgivende for en stillingtagen til ændringsforslaget, skulle man naturligvis støtte ændringsforslaget fra centrum-demokraterne. Men det ligger nu altså sådan, at der er et stort opland til Horsens, og det er sådan, at dette store oplands befolkning gerne vil have gode transportmuligheder til Hørsens. Andre grunde, ikke mindst de naturområder, som hr. Langsted helt rigtigt henviser til, taler også for, at man stemmer imod hr. Langsteds ændringsforslag, og det skal jeg da oplyse at retsforbundets folketingsgruppe agter at gøre.

Om ændringsforslag nr. 2 af hr. Pilgaard Andersen skal jeg sige, at her har retsforbundet lige den modsatte opfattelse, idet hr. Pilgaard Andersen anfører, at dette har man ikke råd til at gennemføre. Hvis vi altid skulle se på, hvad vi har råd til at gennemføre, blev det jo nok ikke ret meget. Vi har tidligere givet klart udtryk for her – også i kraft af vores afstemning ved finansloven – at vi mener, det er et gode at investere i vejanlæg, i gode samfærdselsmuligheder, og vi mener, at det er en god samfundsmæssig investering, som også kommende generationer kan have megen glæde af. Derfor kan vi naturligvis ikke stemme for hr. Pilgaard Andersens ændringsforslag, og konklusionen må være, at retsforbundets folketingsgruppe stemmer imod samtlige ændringsforslag, men stemmer for lovforslaget ved tredje behandling.

Marinus Sørensen (S):

Jeg skal blot kort meddele, at socialdemokratiet ikke kan medvirke ved nogen af de stillede ændringsforslag, men vil stemme for lovforslaget, som det blev fremsat af ministeren.

Glensgård (FP):

Hr. Svend Erik Hovmand havde fået et ben galt i halsen. Hr. Svend Erik Hovmand mente nemlig, at en del af fremskridtspartiet mente, at der skulle bruges penge til at bygge veje for i dette og de kommende finansår. Dertil kan jeg sige, at det mener ikke én af fremskridtspartiets folketingsgruppe at vi har råd til.

[Glensgård]

Hr. Pilgaard Andersen og centrum-demokraterne har jo hver stillet et ændringsforslag, der går ud på at opretholde den oprindelige, diagonale linje, altså vejen fra Esbjerg til Århus. En del af folketingsgruppen vil fastholde den planlægning, som ministeren har lagt op til, altså at der bygges en vestervej, men samtidig skal jeg understrege, for at hr. Svend Erik Hovmand nu ikke også får det galt i halsen, at det vil ikke betyde, at vi stemmer for lovforslaget. Men hvis vi i øvrigt havde økonomi til det, ville vi fastholde Vestervejen.

Når jeg ikke kan anbefale, at man stemmer for hr. Pilgaard Andersens og for centrum-demokraternes ændringsforslag, hænger det sammen med, at der ikke er et trafikalt behov for den vejstrækning, som de to ændringsforslag indicerer. I vejplan 1975-90 er den oprindelige diagonalvej placeret så langt ude i fremtiden som til bygning efter 1990, hvorimod Vestervejen er placeret ind som en tresporet landevej i perioden 1975-80. Derfor er konklusionen for en del af min gruppe i hvert tilfælde den, at hvis vi i øvrigt havde økonomi til det, måtte vi anvende midlerne dér, hvor det største trafikale behov er, og det vil sige bygge Vestervejen. Derfor skal jeg på en del af min gruppes vegne anbefale, at man ikke støtter de stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Tilbage står alligevel en uenighed, forstår jeg, mellem hr. Glensgård og hr. Pilgaard Andersen i spørgsmålet om de to foreslåede linjeføringer.

Når jeg fremsatte det synspunkt, som hr. Glensgård har retledt mig i nu, skyldes det alene den omstændighed, at hr. Glensgårds betækningsbidrag er ledsaget af disse økonomiske betragtninger, hvoraf fremgår, at man ikke efter hr. Glensgårds opfattelse har mulighed for økonomisk at klare flere vejopgaver i dette land på nuværende tidspunkt, hvorimod tilsvarende økonomiske betragtninger ikke er gjort gældende i den af hr. Pilgaard Andersen fremsatte mindretalsudtalelse. Deraf forskellen.

Uanset de økonomiske synspunkter står jeg faktisk i den besynderlige situation, at jeg med tilfredshed kan notere, at en del af

fremskridtspartiet principielt er enig i den linjeføring, som også venstre støtter. Jeg forstår bare, at der er uenighed i spørgsmålet om den økonomiske baggrund herfor.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Det er nok håbløst, men jeg skal alligevel forsøge at hjælpe hr. Svend Erik Hovmand. Selv om ændringsforslaget fra en del af min gruppe måtte blive vedtaget, ville man alligevel stemme imod lovforslaget ved tredje behandling. Når ændringsforslaget er stillet, er det altså udelukkende for fra den del af gruppen, som har stillet forslaget, at markere, at hvis pengene skulle bruges, skulle de bruges på en anden måde. Men uanset om ændringsforslaget skulle blive vedtaget eller forkastet, stemmer den samlede fremskridtspartigruppe imod lovforslaget ved tredje behandling.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Jeg noterer naturligvis med tilfredshed, at et stort flertal tilslutter sig lovforslaget i dets helhed. Derudover skal jeg sige generelt, også til de ordførere, der har haft ordet nu, at, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, og som jeg har fremhævet i min fremsættelse og over for udvalget under dettes forhandlinger, opnår vi med det nye forslag en besparelse på omkring 300 mill. kr. i forhold til projekteringslovens forslag med de to vejanlæg.

Endvidere opnår vi, at vi ikke berører væsentlige naturskønne områder, at vi ikke gør indgreb i så meget landbrugsjord, og at vi tillige får givet Horsens den af kommunen så meget ønskede gode forbindelse til Vestjylland.

Jeg kan ikke være enig i, at vi kan undvære en forbedring af vejforbindelsen mellem Herning og Vejleområdet. Jeg synes derfor, der er tale om et godt forslag, der samtidig er i overensstemmelse med den almindelige trafikpolitiske målsætning, nemlig at vi ser kritisk på de tidligere projekter og søger at finde billigere løsninger, som tjener samme formål som de oprindelige, undertiden måske lidt for ambitiøse projekter.

Det er i og for sig også samtidig en kommentar til hr. Glensgård, der indstiller lov-

[Ministeren for offentlige arbejder]

forslaget til forkastelse med henvisning til nogle økonomiske synspunkter. Jeg er naturligvis helt enig i, at vi her i landet har et ganske udmærket vejnet, men det er dog stadig således, at der er mangler forskellige steder, således her, hvor man for en, synes jeg, relativ lille bekostning opnår store trafikale forbedringer for store områder i Jylland.

Af hr. Pilgaard Andersen er der jo stillet et ændringsforslag, der ændrer på linjeføringen, således at denne rettes mere direkte mod Skanderborg. Forslaget er, som jeg har sagt over for udvalget, ringere. Det vil således ikke kunne betjene trafikken i Vejle-Herning-linjen på tilfredsstillende måde og giver heller ikke Horsens den gode forbindelse til det vestlige Jylland.

Det kritiseres, at jeg ikke fandt grundlag for at imødekomme udvalgets ønske om at indhente udtalelser fra berørte kommuner og amtsråd om det alternative projekt. Når jeg ikke gjorde det, var det ikke udtryk for, at jeg ikke i øvrigt på helt sædvanlig vis vil følge udvalgets anmodninger op. Jeg fandt blot i dette tilfælde, at der så klart var tale om et ringere projekt, der kun kunne have isoleret interesse for nogle af de kommuner, der ville få denne vejlinje gennem deres område, og det er jo også fremgået klart af de udtalelser, jeg har indhentet, efter at udvalget gentog sin anmodning. Jeg mener i øvrigt ikke, der er noget at kritisere i henseende til den fremgangsmåde, der er anvendt fra ministeriets side over for de pågældende kommuner og amtsråd.

Til slut skal jeg blot takke for en god og velvillig behandling af lovforslaget i udvalget indtil nu. Jeg forstår, at der er anmodet om udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling; det er jeg naturligvis helt indforstået med.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1

forkastedes, idet 18 stemte for, 117 imod.

Ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 1

forkastedes, idet 20 stemte for, 116 imod.

Ændringsforslag nr. 3-5
forkastedes uden afstemning.

§§ 1-4
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om overformynderiet.

(Lovforslag nr. L 154. Fremsat 1/2 79. Første behandling 28/2 79. Betænkning 8/5 79).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om værn for dyr. (Æglægningsbure).